

Nasz znak: NSZZ „S”/M6/2015

Bielsko-Biała, dnia 30.06.2015 r.

Sz. Pani

Ewa Kopacz

Prezes Rady Ministrów

Warszawa

Szanowna Pani Premier

W związku z wyjazdowym posiedzeniem Rady Ministrów w Katowicach oraz zapowiedzianą prezentacją programu „Śląsk 2.0 – Program wsparcia przemysłu Województwa Śląskiego i Małopolski Zachodniej” Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” FCA Poland S.A. zmuszona jest zwrócić uwagę na trudną – wręcz dramatyczną – sytuację w FCA Poland (dawniej Fiat Auto Poland) oraz jej spółkach zależnych i kooperujących, gdzie od lat łamane są podstawowe zasady dialogu społecznego, pracownicy zaś z jednej strony obciążani są coraz liczniejzszymi zadaniami, zaś z drugiej pozbawiani są – mimo gwarancji konstytucyjnych – praw pracowniczych i związkowych, w tym prawa do rokowań w celu rozwiązywania sporów zbiorowych.

Nie ulega wątpliwości, że w Polsce zasadniczym aktem prawnym określającym ramy i narzędzia rozwiązywania sporów pomiędzy pracownikami reprezentowanymi przez związki zawodowe, a pracodawcą jest ustawa o rozwiązywaniu sporów zbiorowych. Tymczasem dyrekcja FCA Poland, jak również zarządy jej spółek zależnych i kooperujących (m.in. Sistema Poland, Magneti Marelli Suspension Systems Bielsko i Denso Thermal Systems Polska, a wcześniej również FCA Powertrain Technologies Poland, noszący wówczas nazwę Fiat Powertrain Technologies Poland) od lat demonstracyjnie ignorują zarówno dialog społeczny prowadzony zgodnie z ustawowymi przepisami, jak również związki zawodowe oraz pracowników, którym od czterech lat

odmawia się nie tylko prawa do zbiorowej podwyżki płac, ale nawet prowadzenia rzetelnych negocjacji i rokowań płacowych!

Jednocześnie wszyscy pracodawcy przez cały czas bezzasadnie starają się podważać istnienie sporu zbiorowego, odmawiają podpisywania protokołów rozbieżności, a nawet – jak miało to miejsce w latach 2011-12 – odmawiając rozpoczęcia mediacji mimo wyznaczenia przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej mediatora w trwającym wówczas wielozakładowym sporze zbiorowym. Takie działania FCA Poland oraz jej spółek zależnych i kooperujących noszą wszelkie znamiona zмовы pracodawców, mającej na celu maksymalizację zysków międzynarodowych korporacji kosztem wynagrodzeń polskich pracowników oraz w oczywisty sposób stanowią naruszenie norm konstytucyjnych, gwarantujących prawo do rokowań w celu rozwiązania sporów zbiorowych (art. 59 ust. 2 Konstytucji RP) oraz stanowiących, iż podstawą ustroju gospodarczego naszego kraju jest społeczna gospodarka rynkowa oparta m.in. na dialogu i współpracy partnerów społecznych (art. 20 Konstytucji RP).

Jednocześnie brak dialogu oraz blokowanie procedury sporu zbiorowego, a tym samym należnego – ze względu na rosnącą wydajność i jakość pracy – wzrostu płac prowadzi nie tylko do zubożenia pracowników FCA Poland (w ciągu ostatnich czterech lat stawki zasadnicze tylko za sprawą inflacji zmalały realnie o ponad 9,1 proc.), ale również budżetu państwa. Podatki od wynagrodzeń pracowniczych są bowiem jedynym, znaczącym podatkiem płaconym przez fiатовskie spółki zlokalizowane w specjalnej strefie ekonomicznej. Dlatego też musi szczególnie niepokoić że, choć FCA Poland utrzymuje najwyższe (potwierdzone certyfikatami WCM) standardy jakości oraz najwyższą wśród europejskich zakładów Fiata wydajność i efektywność pracy, to w ciągu tych pięciu lat zatrudnienie spadło o 3 tys. pracowników (z 6,3 tys. do 3,3 tys. zatrudnionych), w tym blisko 1,4 tys. osób zwolnionych w ramach zwolnień grupowych. Zlikwidowana została jedna zmiana produkcyjna, choć dwie pozostałe nie były w stanie, w kodeksowym czasie pracy realizować zadań produkcyjnych. W efekcie już miesiąc po zakończeniu zwolnień grupowych, w FCA Poland rozpoczęto planowanie pracy w soboty, a w ubiegłym roku – od kwietnia do lipca – na drugiej zmianie

wprowadzono 10-godzinny dzień pracy od poniedziałku do czwartku (a 8-godzinny w piątki i soboty)! Trzeba w tym miejscu zauważyć, że takie obciążenie dodatkową, ponadwymiarową pracą oznacza, dla firmy możliwość zmniejszenia załogi o ok. 700 osób. Tyle właśnie osób zwolniono i pozbawiano możliwości utrzymania rodziny, aby „elastycznie” narzucić reszcie pracę w nadgodzinach. Oczywiście w imię maksymalizacji zysków, które w ostatnich latach są wyższe od rocznych wynagrodzeń całej załogi łącznie z zarządem! Do tego bowiem prowadzą działania mające na celu, by – cytując Bronisława Komorowskiego z debaty prezydenckiej w roku 2010 – „kapitał obcy rozwijał się w naszym kraju”. Tymczasem powinna rozwijać się polska gospodarka, a polscy pracownicy powinni mieć zapewnione stabilne zatrudnienie oraz sprawiedliwe, godne wynagrodzenie.

Jednak zamiast stabilnego zatrudnienia w ostatnich latach w fiatowskich spółkach – przykładowo Sistema Poland czy też Magneti Marelli Suspension Systems Bielsko – byli oni zwalniani, po czym następnego dnia „przejmowani” przez agencje pracy tymczasowej, cały czas pracując na tych samych stanowiskach. Ale już za mniejsze pieniądze. Coraz większe jest natomiast obciążenie pracowników zadaniami, co sprawia, że np. w Denso Thermal Systems Polska część zatrudnionych musi w pracy biegać, a kobiety przewozić ręcznymi wózkami po 410 kg ładunku, czyli o 412,5 proc. ponad normę zgodną z obowiązującymi przepisami prawa pracy! Jedno i drugie stanowi drastyczne naruszenie standardów BHP. Nieprawidłowości ujawnił społeczny inspektor pracy, któremu – można by rzec w nagrodę – pracodawca utrudnia działalność, naruszając przy tym przepisy Kodeksu pracy, zarzucając, że nie dba o interesy firmy. Tylko czy interesem firmy działającej w Polsce ma być wyzysk i igranie ze zdrowiem pracowników? Czy zysk, który można wytransferować za granicę jest ważniejszy niż człowiek i prawo?

Niestety działania zarządów FCA Poland oraz jej spółkach zależnych i kooperujących pokazują, że tak. Przedstawiciele pracodawcy (kierownicy, specjaliści ds. relacji przemysłowych, tzw. RePo) w godzinach i miejscu pracy prowadzą agitację antyzwiązkową, co wypełnia nie tylko znamiona niedopuszczalnego utrudniania

działalności związkowej, ale przed wszystkim stanowi naruszenie art. 59 ust. 1 Konstytucji RP. Natomiast systematycznie powtarzające się – a tym samym noszące znamiona zorganizowanej akcji – wzywianie w czasie pracy podwładnych, celem wypytywania ich o sympatie związkowe oraz poglądy społeczne stanowi jawne pogwałcenie art. 51 oraz art. 31 ust. 2 Konstytucji RP. Takie inwigilacyjne praktyki przełożonych, podobnie jak wywieranie presji na podwładnych celem ich zastraszenia lub ośmieszenia wśród współpracowników stanowią oczywiste naruszenie przepisów Kodeksu pracy oraz wypełniają znamiona korzystania przez pracodawcę – oraz osoby występujące w jego imieniu – ze swojego prawa w sposób niezgodny z jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem oraz zasadami współżycia społecznego, co jest działaniem bezprawnym (nie korzystającym z ochrony prawa) zgodnie z art. 8 Kodeksu pracy.

Tym bardziej, że towarzyszy temu tolerowanie – a niewykluczone, że również inspirowanie – przez pracodawcę lub osoby działające w jego imieniu publicznego szkalowania działaczy związkowych oraz członków ich rodzin! Jak dodamy do tego coraz częstsze praktyki mobberskie, to przestaje być niezrozumiałe działanie pracodawcy, blokującego wprowadzenie w FCA Poland procedur antymobbingowych oraz antydyskryminacyjnych. Choć jedne i drugie wymagane są przez prawo, a ich niezwłocznego przyjęcia i wdrożenia w życie domaga się nasza międzyzakładowa organizacja związkowa NSZZ Solidarność w trybie sporu zbiorowego.

Niestety, równocześnie kompletnie bezradne wobec samowoli pracodawców, szczególnie kontrolowanych przez obcy (międzynarodowy) kapitał, takich jak FCA Poland okazują się w ostatnich latach organy państwa polskiego. Mimo, że ich ustawowym zadaniem jest egzekwowanie przestrzegania prawa, to najczęściej i najchętniej dążą one do umorzenia postępowań zgłaszanych przez związki zawodowe lub co najwyżej zakończenia ich pouczeniem. Przykładem, niech będzie stanowisko Okręgowego Inspektoratu Pracy Państwowej Inspekcji Pracy, który w grudniu 2012 r. po kontroli – przeprowadzonej na wniosek naszej organizacji związkowej – potwierdził, że ówczesny Fiat Auto Poland (obecnie FCA Poland) przez kilka miesięcy dokonywał zwolnień grupowych bez zachowania ustawowej procedury, ale jednocześnie jedynie

pouczył pracodawcę, by w przyszłości przestrzegał przepisów prawa. Tymczasem w drugim półroczu 2012 r. w wyniku nielegalnych – acz niestety skutecznych – zwolnień grupowych w naszym zakładzie kilkuset pracowników straciło pracę, będąc jednocześnie pozbawionym odpraw finansowych. Słowem nie otrzymali pieniędzy, które wszak gwarantowała im ustawa! Można zatem powiedzieć, że tracąc pracę powiększali zysk Fiata osiągnięty w Polsce.

Niestety podobnie bezradna wobec przypadków oczywistego naruszania polskiego prawa jest prokuratura oraz w ostatnich latach również sądy, unikające orzekania w sprawach dotyczących zbiorowego prawa pracy. To jednak prowadzi w odbiorze społecznym, do podważania postrzegania naszego kraju, jako państwa prawa, dbającego w równym stopniu o interesy pracujących Polaków i obcego kapitału.

Aby szerzej przedstawić zarówno sygnalizowane powyżej przykłady, jak również omówić pozostałe bolączki i problemy dotyczące pracowników FCA Poland oraz jej spółek zależnych i kooperujących zapraszamy Panią Premier do siedziby naszej Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” FCA Poland S.A. w Tychach (ul. Turyńska 100) lub Bielsku-Białej (ul. Grażyńskiego 141), by w drodze dialogu rozważyć rozwiązania, które zapewniłyby pracownikom stabilne zatrudnienie, godne wynagrodzenie oraz egzekwowane przez państwo – a nie tylko zapisane w przepisach prawa – poszanowanie dla ich praw pracowniczych, związkowych i obywatelskich.

Łączę wyrazy szacunku

Za Zarząd

Międzyzakładowa Organizacja Związkowa
NSZZ „Solidarność” FCA Poland S.A.
43-200 Bielsko-Białe, ul. Grażyńskiego 141
PRZEKAZUJĄCA

Wanda Stróżyk
Wanda Stróżyk